

 GONG

 GONG

 GONG

NG **GONG** **GONG** **GON**

GONG **GONG** **GONG**

 GONG **godišnji** **GON**

ONG **GONG** **GONG** **GO**

 izvještaj **GONG**

NG **GONG** **GONG** **GON**

GONG **GONG** **2025.**

 GONG **GONG** **GONG**

ONG **GONG** **GONG** **GO**

IMPRESSUM

Gong

A. Mihanovića 14

Zagreb

Hrvatska

Email: gong@gong.hr

Web: www.gong.hr

KAZALO

Uvod	2
Izbori	3
Predsjednički izbori	3
Lokalni izbori	4
Transparentnost izbornih kampanja	4
Važno je znati tko je tko u kampanji	5
Zloupotreba javnih resursa u kampanji	6
Izborna događanja za mlade	6
GOOD inicijativa pozvala kandidate i kandidatkinje da podrže Građanski odgoj i obrazovanje	7
Izborni dan i izborni flaster	7
Dezinformacije i difamacije u kampanji	7
Baze podataka	8
Gong Ustavnom sudu: Osigurajte pravnu zaštitu svakom biraču	8
Gong Ustavnom sudu: Preispitajte svoju odluku o spornom listiću u Zadru	9
Obvezno glasanje	9
Čuvarice demokracije	10
Preporuke za bolji rad institucija	10
Sukob interesa	11
Pravo na pristup informacijama	12
Digitalni alati	12
Dani otvorenih podataka	13
Demokracija na lokalnu	14
Tko piše izvještaj o vladavini prava?	14
Markov trg zatvoren već 5 godina	15
Znanjem do pozitivnih društvenih promjena	15
Analize i preporuke za bolje građansko obrazovanje	15
Znanje za život, ne samo za ocjenu	16
Vijeće građana u praksi	16
Susreti mladih i onih na vlasti	17
Mladi borci protiv dezinformacija	17
Novo digitalno zakonodavstvo	18
Građani za građane: Mi smo tvoje društvo	18
Vidljivost Gongu u 2025.	20
Tijela Gongu	21
Financijsko-administrativno upravljanje i financijski izvještaj	22

Uvod

Tijekom 2025. godine Gong je imao je vrlo aktivnu ulogu u praćenju izbora i zaštiti demokratskih standarda u Hrvatskoj, kao i uvijek do sada. Tijekom drugog kruga predsjedničkih izbora te dva kruga lokalnih izbora savjetovale smo i informirale preko 500 građana i građanki koji su nam se direktno obratili. Ovo je jedan od najkonkretnijih načina kako Gong štiti i promiče izborni proces – pomaže biračicama i biračima u stvarnom vremenu.

Gong je monitorirao izborni proces, informirao i educirao građane i građanke, reagirao na nepravilnosti i ugroze izbornog integriteta i dizao svijest o važnosti izlaska na glasanje. Također, zagovarale smo unaprjeđenje izbornog zakonodavstva, veću transparentnost i integritet izbora, ali i predlagale svoje izborne inovacije.

Istovremeno, radili smo na jačanju transparentnosti kroz baze podataka o financiranju kampanja i rezultatima izbora, kako bi javnost imala uvid u to tko financira političke aktere i kako se mijenja politička podrška.

U 2025. godini Gong je jačao građansko znanje kroz cijeli niz edukacija za različite društvene skupine dosegivši ukupno 739 sudionica i sudionika. Srž programa bile su edukacije za više od 200 nastavnica iz cijele Hrvatske o politici, izborima, medijskoj pismenosti i Europskoj uniji, dok je više od 300 srednjoškolaca prošlo edukacije o političkoj participaciji i kritičkom čitanju medija. Na trećoj Školi demokracije, Gong je okupio 17 mladih političarki iz šest stranaka te aktiviste i aktivistice iz cijele Hrvatske. Edukacije su provedene i za širu javnost — na temama populizma, borbe protiv korupcije, dezinformacija i prava na pristup informacijama.

Gong je u 2025. objavio i nekoliko publikacija, od kojih su najznačajnije ona dr. sc. Nikole Bakete, našeg člana i znanstvenog suradnika IDIZ-a, koji je analizirao domaće i europske modele građanskog odgoja i zaključio da je Hrvatskoj hitno potreban jedinstveni, obvezan i inkluzivan model koji bi bio dostupan svim učenicima bez obzira na tip škole ili lokaciju; zatim rad prof. dr. sc. Berta Šalaja s FPZG-a i člana Gong-a, koji je proveo komparativnu studiju slučaja u strukovnim školama Hrvatske, Rumunjske i Tiringije, utemeljenu na osam fokus grupa s učenicima i nastavnicima u Varaždinu, Rijeci, Daruvaru i Zagrebu, s konkretnim preporukama za bolji status građanskog obrazovanja u strukovnim školama. Posebnu pozornost privukla je i studija "Treba li Hrvatska obvezno glasanje?" profesora Berta Šalaja, Brune Marinović i Josipe Brajković Dike, koja analizira iskustva Belgije, Australije, Nizozemske i Italije te potrebu za razmatranjem ovog rješenja u Hrvatskoj — a čije je predstavljanje na okruglom stolu okupilo saborske zastupnike iz šest stranaka, člana Državnog izbornog povjerenstva, državnu tajnicu i gostujuću profesoricu sa Sveučilišta Uppsala. Prof. dr. sc. Vedran Đulabić s Pravnog fakulteta u Zagrebu i član Gong-a u analizi "Demokratske inovacije u lokalnoj samoupravi: stanje i prilike" dijagnosticirao je krizu predstavničke demokracije vidljivu u građanskoj apatiji i gotovo nepostojećem korištenju formalnih instrumenata direktne demokracije te predložio

raznovrsne alate kojima se građani mogu aktivnije uključiti u lokalno odlučivanje i obnoviti povjerenje u politički proces.

Gong je 2025. lansirao Parlametar Zagreb — digitalni alat za praćenje rada Gradske skupštine, razvijen u suradnji sa slovenskom organizacijom Danes je nov dan, koji je potom preuzeo Grad Zagreb, koji je od 1. srpnja 2025. odgovoran za spomenutu platformu.

Izbori

Predsjednički izbori

U 2025. zakoračile smo u nastavak kampanje za drugi krug predsjedničkih izbora, koji se održao 12. siječnja. Tijekom izbora za Predsjednika Republike Hrvatske, Gong je zaprimio oko 280 upita i pritužbi građanki i građana vezanih uz izborni proces, biračka prava i rad administracije. Izborni dani su prošli mirno, uz prijave manjeg broja nepravilnosti.

Predsjednički izbori su potvrdili značaj koji društvene mreže imaju u izbornim kampanjama, ali i ukazali na načine na koje se iste mogu iskoristiti za izborne manipulacije, koje su uključivale provedbu difamacijskih kampanja, upotrebu lažnih profila te plasiranje sumnjivih istraživanja netom uoči izborne šutnje. Gong je objavio svoju [analizu predsjedničkih izbora na društvenim mrežama](#). Nakon korištenja botova i dezinformacijskih kampanja u izbornim kampanjama 2024. godine, u 2025. zabilježen je pokušaj manipulacije i plasiranjem jednog istraživanja par dana prije izborne šutnje čiji rezultati su neutemeljeni, a jedan kandidat se koristio njima kako bi okaljao drugog kandidata, čak i nakon što se javno dokazalo da rezultati nisu istiniti. Stoga smo [reagirale na tek objavljeno istraživanje Centra za informacijsku otpornost \(CIR\)](#), u kojem se ukazuje na prisutnost koordinirane mreže pro-ruskih lažnih profila koji podržavaju Zorana Milanovića. Gong smatra kako je objavljena analiza ima određenih manjkavosti, zbog kojih se budi sumnja u njegovu kvalitetu te u sustavnost istraživačkih metoda, a posebno je sporno vrijeme objave.

Mada se inicijalno istraživanje britanske organizacije pokušalo predstaviti objektivnim, ono se pokazalo nevjerodostojnim i manipulativnim s ciljem da se prikaže navodna potpora Rusije jednom kandidatu. Gong smatra da je bilo nužno istražiti radi li se o koordiniranom djelovanju vanjskih i unutarnjih aktera u manipulacijskoj kampanji sa svrhom dovođenja u pitanje izbornog rezultata te da neosnovane teze da se radi o stranom utjecaju plasirane od stranih organizacija također mogu predstavljati strano uplitanje u hrvatski izborni proces. Zbog zaštite izbornog integriteta i sprječavanja budućih manipulacija koje bi mogle utjecati na izborni rezultat, [Gong je pozvao DIP i HAKOM](#) da o ovom slučaju izvijeste MUP, SOA-u i DORH te pokrenu istragu kako bi se utvrdilo tko stoji iza sporne analize.

Na samom početku siječnja, točnije već 3. siječnja, Gong je [zatražio očitovanje od Gradskog ureda](#) za mjesnu samoupravu, promet, civilnu zaštitu i sigurnost Grada Zagreba jer je zbog interesa novinara za obilježavanjem trenutka glasanja premijera Andreja Plenkovića, biračko mjesto premješteno na prvi kat zbog čega je otežan pristup slabije pokretnim biračicama i biračima. O tome nas je obavijestila jedna građanka koja inače glasa na tom biračkom mjestu, a na prvom krugu predsjedničkih izbora to nije mogla učiniti jer je premješteno na kat bez da je osiguran pristup biračima kojima je otežano kretanje. Gong je potom apelirao na sva nadležna tijela u Republici Hrvatskoj da se, do drugog kruga predsjedničkih izbora 12. siječnja, biračka mjesta u cijeloj zemlji uredi na način da se omogući adekvatan pristup slabije pokretnim osobama. Gradsko izborno povjerenstvo Grada Zagreba (GIP) zatim je optužilo Gong za netočne informacije, a mi smo onda [objavile prepisku](#) u kojoj GIP, u svom odgovoru građanki, tvrdi da je biračko mjesto premješteno zbog glasanja premijera.

U cilju poboljšanja zakonodavnog okvira za provedbu predsjedničkih izbora i unapređenja rada nadležnih tijela, Gong je iznio i [prijedloge svojih reformi](#).

Lokalni izbori

Neslužbena kampanja za lokalne izbore započela je još tijekom kampanje za predsjedničke izbore. Neki politički akteri još su se 2024. krenuli natjecati za lokalnu utakmicu, pogotovo kada je riječ o izborima u Gradu Zagrebu.

Stoga je Gong već u veljači objavio [sveobuhvatan vodič za građane](#): ovim materijalom nastojale smo pojasniti izborni proces, objasniti pravila kandidiranja i glasanja te približiti građanima način praćenja financiranja kampanja. Ovaj materijal imao je za cilj informirati birače i biračice, kao i potaknuti sudjelovanje u izbornom procesu. U isto vrijeme, organizacija je započela sustavno praćenje političkog oglašavanja, s posebnim fokusom na digitalne platforme i lokalne portale.

Transparentnost izbornih kampanja

Isto u veljači, Gong je upozorio i DIP i javnost da su Zagreb [preplavili promotivni plakati Ivice Lovrića](#) kao kandidata za gradonačelnika. U tom trenutku on još nije imao otvoren poseban račun za financiranje kampanje, što je zakonska obveza za sve sudionike izbora. DIP je u svom odgovoru naveo da Lovrić u tom trenutku formalno još nije bio kandidat, zbog čega nije bilo osnove za izricanje upozorenja ili sankcija. Ipak, [DIP naglašava da će svi troškovi](#), uključujući i one nastale prije službenog početka kampanje, biti obuhvaćeni kasnijim nadzorom financiranja.

Gong je dodatno upozorio na nezakonito financiranje kampanje od strane kandidata Lovrića. Naime, Ivica Lovrić, koji je tada učestalo prozivao udruge za sumnjive poslove, sam je bio predsjednik udruge Plavi grad - koju je koristio [za netransparentnu političku kampanju istoimene stranke](#), pa čak i plaćao svoje političke Google oglase preko udruge što je suprotno zakonu. Pregledom Googleovog transparency centra, uočili smo da je od 16. siječnja udruga Plavi grad platila oko 200 Lovrićevih političkih oglasa. Svi ti oglasi nisu bili označeni kao politički sadržaj, nego su objavljeni pod kategorijama “posao” i “zdravlje” ili “pravo”, pa nije moguće provjeriti koliko je novca uloženo u kampanju. No bez obzira na to o kolikom se iznosu radi, riječ je nedopuštenom financiranju na što smo upozorili Državno izborno povjerenstvo (DIP). Dok je sam plaćao kampanju preko udruge, što je protuzakonito, Lovrić je na svojoj Instagram stranici @plavigradzg istovremeno vodio kampanju protiv udruga. Sve je prijavljeno DIP-u.

Cijeli slučaj ubrzo je prerastao u javni sukob: Lovrić je prijavio Gong DIP-u, optužujući organizaciju za širenje netočnih informacija i pokušaj utjecaja na izborni proces. Time je pitanje transparentnosti financiranja kampanje postalo i pitanje odnosa između političkih aktera i organizacija civilnog društva koje nadziru izbore. Niti samoregulacijski mehanizmi Googlea niti nadležna tijela za praćenje troškova kampanje (Izborno povjerenstvo Grada Zagreba i DIP) [nisu reagirali na našu prijavu](#).

Ovaj slučaj ilustrira širu ulogu Gong-a na lokalnim izborima 2025. – od ranog prepoznavanja potencijalnih nepravilnosti i upozoravanja institucija, do otvaranja javne rasprave o sivim zonama izbornog zakonodavstva, osobito kada je riječ o financiranju kampanja i političkom oglašavanju prije službenog početka kampanje.

U superizbornim godinama, i 2024. i 2025., uočile smo niz oglasa izbornih kandidata koji nisu označavani na društvenim mrežama kao politički. Umjesto toga koristili su kategorije nepovezane sa stvarnim sadržajem, poput „zakon i vlada“, “business“, „vijesti“, “knjige i publikacije” ili čak „zdravlje“. Bitna razlika kod označavanja oglasa je u količini informacija koje platforme pružaju o oglasu. Za oglase koji su označeni kao politički korisnicima su odmah dostupne informacije o iznosu plaćenom za oglas, kao i podaci o doseg i ciljanim publikama prema spolu, dobi i lokaciji, dok je za ostale oglase dostupna samo informacija o procijenjenom broju dosegnute publike/korisnika, bez otkrivanja detalja o cijeni i ciljanom oglašavanju.

Važno je znati tko je tko u kampanji

Gong je upozorio kako na SDP-ovoj stranici [važno.hr](#), koju su lansirali u veljači, [nigdje ne stoji ime stranke](#) koja stoji iza nove web stranice. Mada boje i dizajn mogu upućivati da se radi o toj stranci, na “portalu usmjerenom na političko djelovanje” promoviraju se SDP-ove politike, bez da se navodi tko stoji iza sadržaja, što može dovesti građane i građanke u zabludu. Gong

je upozorio DIP na nedovoljnu transparentnost u SDP-ovoj kampanji koja može biti obmanjujuća za birače. SDP je odmah reagirao i dodao svoje oznake na spomenutu stranicu.

Zloupotreba javnih resursa u kampanji

Šime Erlić, tada ministar regionalnog razvoja i fondova Europske unije, u svojoj kampanji za gradonačelnika Zadra po našem je sudu [zloupotrijebio javne resurse](#) - snimio je TikTok video u uredu Grada Zadra za EU fondove koji je svojevremeno vodio, a gradski službenici aktivno su sudjelovali u kampanji hvaleći nekadašnjeg šefa i pjevajući s njim "Yellow Submarine" od Beatlesa. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima zabranjuje korištenje uredskih prostorija, službenih vozila i uredske opreme državnih tijela i jedinica lokalne i regionalne samouprave u svrhu izborne promidžbe. Gong ih je stoga prijavio Državnom izbornom povjerenstvu.

Gong je reagirao i na dojavu građana kako varaždinski HDZ koristi Zajednicu sportskih udruga Grada Varaždina za stranačke aktivnosti u svrhu izborne kampanje za lokalne izbore. Upozorile smo DIP na [moguću zluporabu javnih resursa](#).

Izborna događanja za mlade

Kao i za izbore 2024. godine, Gong je organizirao sučeljavanja i dijaloge kandidata i kandidatkinja na lokalnim izborima.

Na [dijalogu](#), koji je zamišljen kao susret kandidatkinja za gradonačelnika _cu Rijeke i mladih biračica koje su te godine prvi put glasali na izborima, sudjelovali su: Danijel Klaić (Pravo i pravda), Iva Rinčić (nezavisna kandidatkinja), Marko Filipović (nezavisni kandidat), Nebojša Zelić (Možemo), Petra Mandić (Mosta), Sandra Krpan (SDP). Na susret s mladim biračima i biračicama pozvani su kandidati i kandidatkinje koji su najavili kandidaturu za gradonačelnika _cu Rijeke.

U suradnji s Fakultetom političkih znanosti iz Zagreba i Sveučilištem Juraj Dobrila u Puli, organizirale smo [sučeljavanje najavljenih kandidata i kandidatkinja za gradonačelnika _cu Pule](#). Na tom javnom događaju namijenjenom studentima i studenticama u Puli, na kojem im se pružila prilika da direktno pitaju kandidate što ih zanima, sudjelovali su: Peđa Grbin (SDP), Dušica Radojčić (Možemo), Valter Boljunčić (IDS), Lorena Boljunčić (nezavisna), Goran Mihovilović (nezavisni), Elvis Morina (nezavisni), Aleksandra Mandić (nezavisna). Na sučeljavanje su pozvani svi kandidati i kandidatkinje koji su javno istaknuli kandidaturu. Cijeli događaj je uživo prenošen od strane Radio Rojca, ali i drugih lokalnih medija.

Zajedno s FPZG-om, Gong je organizirao i raspravu studenata s kandidatom za gradonačelnika Zagreba, Tomislavom Tomaševićem. Međutim, događaj se na kraju nije održao jer su kandidat za gradonačelnika Zagreba Davor Bernardić i kandidat za njegovog dogradonačelnika, Trpimir Goluža, [onemogućili raspravu](#).

GOOD inicijativa pozvala kandidate i kandidatkinje da podrže Građanski odgoj i obrazovanje

Uoči lokalnih izbora, **GOOD inicijativa**, čiji je Gong član, [pozvala je kandidate i kandidatkinje za gradonačelnike ce i župane ice diljem Hrvatske](#) da poduzmu konkretne mjere kako bi građanski odgoj i obrazovanje postao dostupan svim učenicima, u svim školama. Apel smo uputile najvećim gradovima i županijama koji kao osnivači osnovnih i srednjih škola imaju ovlasti za uvođenje izvannastavnih aktivnosti. Pismo je poslano kandidatima i kandidatkinjama u Zagrebu, Velikoj Gorici, Rijeci, Osijeku, Splitu i Zadru te u Zagrebačkoj, Primorsko-goranskoj, Osječko-baranjskoj, Splitsko-dalmatinskoj i Zadarskoj županiji s jasnim prijedlozima konkretnih koraka koje mogu poduzeti u svojem mandatu.

Izborni dan i izborni flaster

Tijekom kampanje i dva kruga lokalnih izbora, Gong je informirao građane i zaprimio prijave nepravilnosti od više od 350 biračica i birača. Sve zaprimljene prijave, zajedno s nepravilnostima koje smo sami uočili, objedinjene su kako bi predstavili presjek najkritičnijih situacija i predložili poboljšanja za naredne izborne cikluse. U svom [Izbornom flasteru za lokalne izbore 2025.](#) godine, upozorile smo na nejasne kriterije kada kandidati mogu zatražiti uvid u izborni materijal, dvostruke kriterije za razlikovanje važećih od nevažećih listića, izostanak regulacije aktivnosti neformalnih aktera na društvenim mrežama, otežano glasanje korisnicima domova za starije i nemoćne, dodjelu glasačkih listića te nedovoljnu informiranost građana o promjeni osobne iskaznice nakon promjene prebivališta.

Dezinformacije i difamacije u kampanji

I ovaj izborni ciklus obilježio je niz dezinformacija, a novinske redakcije koje provjeravaju informacije našle su se pred još izazovnijim zadatkom - pratiti i prepoznati sadržaj koji je kreiran alatima umjetne inteligencije. [AI dezinformacije postaju sve ozbiljniji problem u izbornim ciklusima](#), naglasile smo. Zato je objavljen priručnik za nacionalne koordinate Akta o digitalnim uslugama, koji nudi preporuke za očuvanje sigurnosti i integriteta izbornog procesa na društvenim mrežama. Također, ovu kampanju karakteriziralo je odsustvo odgovornosti za javnu riječ. Kandidati i kandidatkinje u nastupima su često iznosili neprovjerene i neutemeljene tvrdnje i informacije, a mediji su ih prenosili bez pravovremene

provjere. Ova kampanja je još jednom potvrdila da su društvu neophodni profesionalni mediji koji će građane i građanke štititi od dezinformacija i bolja regulacija društvenih mreža.

Na meti dezinformacija i zlonamjernih manipulacija također se našao Gong, ali i brojne druge organizacije civilnog društva. Gong je stoga [analizirao napade na organizacije civilnog društva u kampanji](#) za lokalne izbore 2025., a svoje preporuke za zaštitu civilnog društva od dezinformacija i difamacija uputile smo nadležnim institucijama.

U kontekstu digitalnih izazova koji utječu na integritet izbornih procesa, Gong je objavio [sažetak vodiča za koordinate DSA-a](#) u državama članicama kojeg je pripremio Europski odbor za digitalne usluge. U Hrvatskoj je nacionalni koordinator HAKOM, u suradnji s kojim smo i organizirale radionicu o njihovoj ulozi kada je riječ o primjeni DSA u Hrvatskoj za organizacije civilnog društva.

Baze podataka

Nakon oba kruga lokalnih izbora, Gong je izradio i objavio baze rezultata izbora [za županijske skupštine, gradska i općinska vijeća](#), odnosno za [župane, gradonačelnike, načelnike i njihove zamjenike](#) za područje cijele Hrvatske. Naše baze omogućile su građanima da rezultate iz 2025. uspoređuju s rezultatima prošlih izbora. Baza podataka s tražilicama izrađena je tako da koristi otvorene podatke DIP-a i APIS-a. Pomoću ovakvog digitalnog alata građanke i građani mogu sami analizirati broj glasova koje su pojedini izabrani kandidati osvojili ove kao i proteklih osam godina, te kako se i gdje tijekom tri izborna ciklusa mijenjala (ili ostajala ista) izabrana vlast u županijama, gradovima i općinama.

Gong Ustavnom sudu: Osigurajte pravnu zaštitu svakom biraču

Gong je zatražio od [Ustavnog suda da ocijeni ustavnost odredbe Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor](#) kojom je pojedinačnom biraču onemogućeno podnošenje prigovora Državnom izbornom povjerenstvu u slučaju izbornih nepravilnosti. Propust je najvidljiviji u slučajevima kada se birači pronadu zaokruženi na biračkom mjestu jer nemaju pravnu zaštitu svog ustavom zajamčenog biračkog prava.

Iako Ustavni sud priznaje da određeni broj birača na biračkom mjestu doista ostane zaknut za svoje biračko pravo, smatra da se ne radi o ozbiljnom sustavnom i strukturalnom poremećaju u pravnom poretku. Ipak, složio se s Gongom da [zakon nije nepromjenjiv i da bi mogao biti bolji](#). U svojoj odluci navode da je Ustavni sud svjestan činjenice postojanja podnormiranosti na kakvu je upozorio Gong u izbornom zakonodavstvu, te da je svjestan i činjenice da opće i jednako biračko pravo predstavlja jedno od temeljnih političkih prava odnosno sloboda zajamčenih Ustavom, što implicira obvezu države da osigurava, ali i

unaprijeđuje, stvarno i učinkovito ostvarivanje općeg i jednakog biračkog prava, uključujući i uspostavu odgovarajućih oblika pravne zaštite dostupnih nositeljima biračkog prava.

Gong Ustavnom sudu: Preispitajte svoju odluku o spornom listiću u Zadru

[Gong je uputio prijedlog Ustavnom sudu](#) da preispita i promjeni odluku, kojom je listić u Zadru, s drugog kruga lokalnih izbora, proglašen nevažećim. Na listiću je uredno zaokružena lista, ali na dnu listića ima dopisanu nečitku riječ. Odluka je donesena tijesnom većinom, sa samo jednim glasom razlike, a šestero sudaca koji su glasali protiv svoje je protivljenje odluci detaljno argumentiralo u izdvojenom mišljenju.

Upozorile smo kako je Ustavni sud, preglasavanjem sa samo jednim glasom razlike, donio [izrazito kontroverznu odluku](#) kojom je ispravno zaokruženi listić s nečitkom porukom proglasio nevažećim, poništavajući jasno izraženu biračku volju. Ovakva odluka je opasan presedan jer otvara vrata za mogućnost da se svaki listić na kojega se nešto dopiše automatski proglasi nevažećim - što je u suprotnosti sa zakonom koji definira da je važeći listić onaj iz kojega se nedvojbeno može razaznati volja birača.

Listić u Zadru bio je ispravno zaokružen, samo je uz njega na dnu listića bila nečitko napisana riječ, najvjerojatnije "ne može" ili "neće". Bez obzira na nejasnu poruku na dnu listića, jasno je za koga je birač glasao. Ustavni sud desetljećima se držao stajališta prema kojem dopisivanje po listiću nije uvjet za isključenje dok god je jasna volja birača, istaknule smo.

Obvezno glasanje

Objavili smo studiju naziva [Treba li Hrvatska obvezno glasanje?](#), autora profesora Berta Šalaja, Brune Marinović i Josipe Brajković Dike, koji su analizirali prednosti i nedostatke uvođenja izborne obaveze građanima, kao i iskustva država u kojima je ova praksa u nekom trenutku bila ili još uvijek jest institucionalizirana. Analiza donosi pregled teorijske argumentacije za i protiv obveznog glasanja, prikazuju studije slučaja dvije države koje imaju stogodišnju tradiciju obveznog glasanja (Belgija i Australija) i dvije europske države koje su ga ukinule (Nizozemska i Italija), te zaključno predstavlja stanje sa izlaznošću na izbore u Hrvatskoj, te osvrtno na obvezno glasanje kao potencijalno rješenje problema niske izlaznosti.

Organizirale smo [javni događaj](#) predstavljanja studije, kojeg smo otvorile gostujućim predavanjem profesorice Anthoule Malkopoulou sa Sveučilišta Uppsala iz Švedske na temu "Obvezno glasanje, demokracija i populizam". Zatim je slijedio okrugli stol na temu naslova studije, na kojem su sudjelovali direktorica Gong, Oriana Ivković Novokmet, suautori

studije profesor Berto Šalaj te Bruna Marinović, član Državnog izbornog povjerenstva Slaven Hojski, saborski zastupnici Tonči Restović (SDP), Dubravka Novak (Možemo), Ivica Ledenko (Most), Marijana Puljak (Centar), nezavisna zastupnica Marija Selak Raspudić, te državna tajnica Nevenka Lastrić Đurić (HSLs).

Čuvarice demokracije

Gongovi vijećnici Antonija Petričušić i Nenad Zakošek, te izvršna direktorica Oriana Ivković Novokmet izabrani su za vanjske članove odbora Hrvatskog sabora. Naš Nenad sudjelovao je u radu Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav, Antonija u radu Odbora za ljudska prava, a Oriana u radu Nacionalnog vijeća za praćenje provedbe Strategije suzbijanja korupcije.

Teme izbora i demokracije moraju se vratiti u fokus javnosti kako bi se vratilo povjerenje građana u izborni proces i povećala izlaznost na izbore, upozorio je [Gong na tematskoj sjednici Antikorupcijskog vijeća](#) nazvanoj "Reforma izbornog zakonodavstva: Kako vratiti povjerenje u izbore?" u Hrvatskom saboru, krajem listopada. Zagovarajući Gongov model od šest izbornih jedinica, u Saboru su imali priliku govoriti izvršna direktorica organizacije Oriana Ivković Novokmet te član Gonga i profesor na FPZG-u Berto Šalaj.

Zaposlenice i Gonga aktivne su i u Savjetu za sprječavanje korupcije i Savjetu za Partnerstvo za otvorenu vlast Vlade Republike Hrvatske.

Preporuke za bolji rad institucija

Gong je proizveo i predstavio [set preporuka za otvorenost i transparentnost rada Vlade](#), koju su zatim raspravile predstavnice institucija, novinarke i predstavnice civilnog društva na konferenciji koju smo organizirale u studenom povodom deset godina Andreja Plenkovića na vlasti. Na [događaju](#) su govorile Gongovke Bruna Marinović i Oriana Ivković Novokmet, pučka pravobraniteljica Tena Šimonović Einwalter, povjerenica za informiranje Anita Markić, saborske zastupnice i članice Antikorupcijskog vijeća Mirela Ahmetović i Dalija Orešković, novinarka Slavica Lukić, te Sara Lalić iz Centra za mirovne studije.

U 2025. godini Gong je također proizveo, odnosno dopunio svoje ranije [preporuke za veću otvorenost rada Ustavnog suda](#). Rad Ustavnog suda već je dugo obilježen netransparentnošću, na što Gong godinama upozorava i donosi preporuke. I sam Ustavni sud svojim je djelovanjem izazivao prijepore o zakonitosti njihovog rada. Prisjetimo se kako je sud potajno sebi produljio mandat, kao i odluke kojom je predsjedniku Republike Hrvatske Zoranu Milanoviću izrečena zabrana kandidiranja na parlamentarnim izborima čak ni u slučaju podnošenja ostavke na mjesto predsjednika, a da obje odluke nisu imale čvrstog temelja u samome Ustavu.

Također, objavile smo i [preporuke za unaprijeđenje rada Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa](#), kao i [novi set preporuka](#) za jačanje nadzorne funkcije Odbora za europske poslove.

Sukob interesa

Gong je pozvao Povjerenstvo za sukob interesa da [istraži je li troje dužnosnika](#), Tomislav Tomašević, Marko Primorac i Zvonimir Frka - Petešić, sudjelovanjem na gostovanju Yuvala Noaha Hararija u Zagrebu, povrijedilo Zakon o sprječavanju sukoba interesa. Mediji su izvijestili da je uoči događaja Harari u Lisinskom, 22. listopada, u hotelu Westin održana VIP večera, događaj za visoke uzvanike, gospodarstvenike i sponzore. S obzirom na to da prema zakonu nedozvoljeni dar stvara odnos zavisnosti ili obvezu prema darovatelju, Gong je pozvao Povjerenstvo utvrdi okolnosti sudjelovanja. Odgovor Povjerenstva još nismo dobile.

Odbor za peticije Europskog parlamenta [prihvatio je Gongov prijedlog](#) za pokretanje peticije zbog neusklađenosti hrvatskog zakonodavstva s Uredbom o Europskom javnom tužitelju (EPPO). Odbor je od Europske komisije zatražio očitovanje o hrvatskom zakonu po kojem glavni državni odvjetnik sam bira hoće li preuzeti predmet od EPPO-a. Komisija je rekla kako je svjesna problema, no odlučila je da neće otvarati istrage protiv država članica, već će pričekati redovitu reviziju Uredbe o EPPO-u kako bi se riješilo ovo sporno pitanje. No kasnije je, u očitovanju Sudu EU-u, zbog spora koji su pokrenule dvije političke stranke, Komisija je iznijela stav kako se radi o “stalnom i strukturnom sukobu interesa” hrvatskog glavnog državnog odvjetnika.

Nakon što je Plenkovićeva Vlada zakonski oslabila rad nekad važnog antikorupcijskog tijela, u ožujku 2025. predsjednica Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa upozorila je Sabor da joj je onemogućen rad iznutra te da nema adekvatne alate da se tome suprotstavi. Sabor bi trebao hitno reagirati na apel Aleksandre Jozić-Ileković, predsjednice Povjerenstva, [Gong je javno poručio](#).

Ranije je Gong inicirao i sudjelovao u organizaciji [radionice o Zakonu o lobiranju](#) u suradnji s Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa. Radionica je bila namijenjena organizacijama civilnog društva zbog obveza koje im navedeni zakon nameće. Predstavnici organizacija u raspravi koja je uslijedila problematizirali su činjenicu da se zagovarački rad civilnog društva smatra lobiranjem, kome je uvijek svrha partikularni interes jedne skupine, dok su aktivnosti udruga usmjerene na javni interes i opće dobro.

Pravo na pristup informacijama

Gong je koristeći pravo na pristup informacijama [razotkrio sumnjivi slučaj osnivanja političke stranke](#). Naime, putem našeg alata IPZ zatražile smo od nadležnog ministarstva zapisnik s osnivanja stranke Pravi SDP, iza koje stoji poznati odvjetnik Anto Nobilo. Tako je otkriveno, ono što dosad nije bilo poznato, tko je uz Nobila sudjelovao u osnivanju te stranke budući da je on odbijao reći tko je s njim osnovao stranku. Nakon toga, osobe s popisa osnivača su se javile i tvrdile da nisu sudjelovale u osnivanju Nabilove stranke, izbila je afera, a Nobilo je ubrzo ugasio tu stranku kazavši da je i on bio prevaren.

Održale smo i radionice prava na pristup informacijama u [Splitu](#), [Karlovcu](#), [Puli](#), [Osijeku](#) i [Zagrebu](#), za 60-aktivista i građana. Radionice je vodila Gongova pravica Sanja Pavić, koja je sudionicima i sudionicima detaljno objasnila kako napisati i poslati ispravan zahtjev za pristup informacijama, koji su rokovi čekanja odgovora i žalbe te što učiniti kada tijela javne vlasti ne žele dostaviti adekvatan odgovor. Također, na radionici se razgovaralo o ulozi i ovlastima Povjerenika za informiranje. Pravo na pristup informacijama jedan je od najvažnijih alata za borbu protiv korupcije i promicanje transparentnosti rada tijela javne vlasti.

Digitalni alati

Gong je lansirao novi digitalni alat [Parlametar Zagreb](#). Razvijen je u suradnji sa slovenskom organizacijom Danes je nov dan, u kojoj smo iskustva iz razvoja i korištenja digitalne platforme za praćenje rada Hrvatskog sabora Parlametar.hr, po prvi put primijenili na predstavničko tijelo jedne jedinice lokalne samouprave. Gong i Danes je nov dan su izradile novi digitalni alat koji je zatim prešao u ruke Grada Zagreba 1. srpnja 2025., koji bi ga trebao održavati i osvježavati kako bi nova platforma zaista služila građanima i građankama. Cilj izrade takvog alata bio je omogućiti građankama i građanima da na jednome mjestu, na jednostavan način mogu pregledati i točke dnevnog reda, kako se glasalo, ali i koliko je aktivan tko od zastupnika, tko je što govorio, kakva je pitanja postavljao, a sve to uz potpuno praćenje procesa odlučivanja od prijedloga do potvrđivanja, te uz pristup svim relevantnim dokumentima koje je Gradska skupština u tom procesu koristila. Parlametar Zagreb posjetilo je tijekom 2025. godine oko 5.000 jedinstvenih korisnika.

Svoj digitalni alat za praćenje Hrvatskog sabora [Parlametar.hr](#) Gong je nastavio razvijati, promovirati i koristiti za analizu rada pojedinih aspekata najvišeg predstavničkog tijela u Republici Hrvatskoj. Novom [analizom](#) o učestalosti korištenja ubrzanog zakonodavnog postupka u Hrvatskom saboru, utvrdili smo da je kroz hitni postupak u 2024. godini Sabor donio trećinu svih zakona, odnosno do kraja te godine u 11. sazivu čak 42 posto svih zakona. Upozorili smo da je na djelu jasan trend sve češćeg posezanja za donošenjem zakona po

hitnoj proceduri unatoč tome što se u Poslovniku Hrvatskog sabora ističe da je riječ o proceduralnoj mogućnosti koja se primjenjuje samo iznimno kad za to postoje posebno opravdani razlozi. Tijekom godine, Parlametar.hr posjetilo je oko 7.000 korisnika koji su na toj platformi ostavili oko 17.000 klikova.

Preko digitalne platforme za prijavljivanje komunalnih problema Popravi.to u 2025. godini prijavljena su 253 slučaja.

Na digitalnoj platformi za upućivanje zahtjeva za informacijama tijelima javne vlasti ImamoPravoZnati.org tijekom 2025. godine korisnici i korisnice poslali su oko 630 zahtjeva, pa je kraj godine Gongova platforma dočekala s ukupno 12.446 poslanih zahtjeva od svog pokretanja 2015.

Ova godina bila je posebno značajna za ImamoPravoZnati.org zato što smo krajem godine proveli vrlo opsežno tehnološko unaprjeđenje platforme, koji je uključivao prelazak na novu serversku infrastrukturu, novi operativni sustav te više uzastopnih nadogradnji samog softvera platforme. Cilj ovog procesa bio je osigurati dugoročnu stabilnost, sigurnost i pouzdanost platforme preko koje se već godinama prosječno šalje između pet i šest posto svih zahtjeva za pristup informacijama u Republici Hrvatskoj i koja stoga predstavlja važnu točku u ostvarivanju prava na pristup informacijama.

Gong, osim što zagovara otvaranje podataka i njihovo korištenje, u svom ih radu i sam redovito koristi. Svoje baze podataka Gong javno objavljuje te smo ih sve skupile [u jedan članak](#).

Izvršna direktorica Gong-a sudjelovala je kao predavačica u okviru Državne škole za javnu upravu, unutar modula “Otvorena vlast: modeli suradnje i međunarodne dobre prakse”, gdje obrađuje temu digitalnih alata za aktivne građane i otvorenu vlast.

Dani otvorenih podataka

Dvanaesti [Dani otvorenih podataka](#) u fokusu su imali - izbore. Konferencija je otvorena panelom o tome zašto su nam brojke ključne za praćenje izbornih procesa, a sudjelovale su Oriana Ivković Novokmet, direktorica Gong-a, Slaven Hojski, član Državnog izbornog povjerenstva (DIP), Dalija Orešković, članica Odbora za pravosuđe Hrvatskog sabora, Sandra Benčić, članica Odbora za Ustav Hrvatskog sabora, Goran Čular, profesor politologije s Fakulteta političkih znanosti i vanjski član saborskog Odbora za Ustav i politički sustav, te Marko Krištof, stručnjak iz Fine.

Nakon prvog panela uslijedila je radionica “Kako razotkrivati botove: Gongovo iskustvo iz superizborne godine”, našeg Mateja Mikašinovića-Komše. Zatim je naš Sergej Županić

predstavio novi digitalni alat Parlametar Zagreb, putem kojeg građani i građanke mogu pratiti rad zastupnica i zastupnika Gradske skupštine Grada Zagreba. [Predstavljani su brojni digitalni alati, istraživački projekti i građanske inicijative](#) koje koriste otvorene podatke za jačanje transparentnosti i sudjelovanja građana. Program je okupio programere, novinarke, aktivistkinje i predstavnike organizacija civilnog društva. Andrei Zvonimir Crnković iz HrOpena predstavio je projekt Novi-izbori.hr, platformu koja će objediniti i vizualizirati rezultate parlamentarnih izbora od 2000. do 2024., dok je istraživačka novinarka Mašenjka Bačić s portala Oštro održala radionicu o istraživanju imovine u Hrvatskoj i inozemstvu kroz otvorene baze podataka. Leon Tuček predstavio je novu verziju aplikacije ZET info v3 i mogućnosti korištenja otvorenih podataka u javnom prijevozu. Sudionici su predstavili i niz projekata povezanih s javnim politikama, okolišem i pravima građana. Tea Radović iz Centra za mirovne studije govorila je o projektu mapiranja zdravstvenog sustava “Tvornica jednakosti: zdravstvo”, kojim se analizira dostupnost zdravstvenih usluga i učinci privatizacije zdravstva. Josip Miličević iz Mreže mladih Hrvatske upozorio je na nedostatak dostupnih podataka o mladima i politikama za mlade, dok su Jasna Šumanovac iz Zelene akcije i Branimir Šloser iz Slobodne domene predstavili aplikaciju “Pametni zeleni telefon” za prijavu okolišnih problema. Martin Požar iz Dataspekta govorio je o važnosti otvorenih podataka za lokalne zajednice na primjeru Vranskog jezera na Cresu, a Sergej Županić iz Gongga demonstrirao je Gongove digitalne alate ImamoPravoZnati.org, Popravi.to i Parlametar.hr, namijenjene građanskom nadzoru institucija i lakšem sudjelovanju građana u demokratskim procesima.

Demokracija na lokalu

U analizi [Demokratske inovacije u lokalnoj samoupravi: stanje i prilike](#), koju je za Gong izradio prof. dr. sc. Vedran Đulabić, autor polazi od dijagnoze duboke krize predstavničke demokracije vidljive u građanskoj apatiji, slabo izlaznosti na izbore i gotovo nepostojećem korištenju formalnih instrumenata direktne demokracije te kao odgovor na tu krizu predlaže tzv. demokratske inovacije: raznovrsne alate kojima se građani mogu aktivnije uključiti u lokalno odlučivanje, s ciljem donošenja informiranijih odluka, usuglašavanja stajališta i obnove povjerenja u politički proces.

Tko piše izvještaj o vladavini prava?

Gong, koji godinama doprinosi izradi izvještaja o vladavini prava u Hrvatskoj, ove godine je [upozorio](#) kako Komisijin izvještaj o stanju vladavine prava u Hrvatskoj zapravo ne predstavlja stvarno stanje. Naime, nastavlja se trend da se pri izradi izvješća sve manje čuje organizacije civilnog društva, već se izvještaj gotovo isključivo temelji na informacijama koje državna tijela daju o vlastitom radu. Naglasile smo kako to predstavlja lošu praksu, te je u šest godina postojanja ovog važnog izvještaja njegov smisao potpuno narušen.

Markov trg zatvoren već 5 godina

Ni 2025. godina nije prošla, a da se nismo bavile zagovaranjem otvaranja Trga svetog Marka u Zagrebu, koji je netransparentno zatvoren za javnost još od 2020. Ograde na Trgu sv. Marka privremeno su uklonjene u kolovozu 2025. na tri dana zbog građevinskih radova. Tada smo [priopćile](#) da privremeno uklanjanje ograda neizravno dokazuje da su Vladi Republike Hrvatske ograde ispred njenog sjedišta potrebne isključivo zato da se Vlada fizički ogradi od građana i od novinara.

Znanjem do pozitivnih društvenih promjena

U svim Gongovim edukativnim aktivnostima u 2025. godini ukupno je sudjelovalo 739 građana i građanki. Čak [213 nastavnica iz različitih gradova Hrvatske](#) završilo je edukaciju o [politici](#), [izborima](#), [medijima](#) i [Europskoj uniji](#), dok je 310 srednjoškolaca sudjelovalo u Gongovim edukacijama o političkoj participaciji, izborima i medijskoj pismenosti.

Također smo organizirale i edukacije za građanstvo na teme [populizma](#) i borbe [protiv korupcije](#).

Na [trećoj Školi demokracije](#) okupili smo 17 mladih političarki iz različitih stranaka (HDZ, SDP, Možemo, Glas, Centar, Nezavisna lista Marije Selak Raspudić kasnije nazvana Drito) te aktivistkinja i aktivista iz različitih udruga iz cijele Hrvatske.

Analize i preporuke za bolje građansko obrazovanje

Objavili smo analizu [Lokalne inicijative i europski primjeri](#) - put prema kvalitetnijem građanskom obrazovanju, autora dr. sc. Nikole Bakete, znanstvenog suradnika Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu i člana Vijeća Gongu. [Ova analiza](#) donosi pregled trenutačnog hrvatskog modela građanskog obrazovanja i izazova poput dostupnosti ovog sadržaja, jednakih obrazovnih mogućnosti za sve učenike i utjecaja novih reformi strukovnog obrazovanja na političku socijalizaciju mladih. Zaključak studije je da je potrebna politička volja vladajućih, dugoročna strategija i društveni dogovor oko uloge škole u razvoju demokratske kulture kako bi mladi u Hrvatskoj imali kvalitetno i svima dostupno građansko obrazovanje.

Gong je objavio istraživanje profesora Berta Šalaja [Građansko obrazovanje u strukovnim školama - studije slučaja Hrvatske, Rumunjske i Tiringije \(Njemačka\)](#) kojim je analizirana provedba građanskog obrazovanja u ovim zemljama, dok je početkom 2025. objavljena komparativna analiza europskih praksi [Građansko obrazovanje u strukovnim školama](#). Cilj je

bio ispitati različite modele i vrste građanskog obrazovanja u različitim europskim zemljama i pripremiti preporuke za bolji status građanskog obrazovanja u strukovnim školama. Istraživanje u Hrvatskoj provedeno je u prvoj polovici 2025. godine, kroz osam fokus grupa s učenicima i nastavnicima u strukovnim školama u Varaždinu, Rijeci, Daruvaru i Zagrebu. Uz to, provedeni su intervjui s ekspertima u području obrazovanja te sa stručnjacima u radu s mladima. Na temelju prikupljenih iskustava učenika, nastavnika i stručnjaka, profesor Šalaj predložio je niz [preporuka za poboljšanje građanskog obrazovanja](#) u strukovnim školama.

Znanje za život, ne samo za ocjenu

Na javnoj raspravi [Znanje za život, ne samo za ocjenu](#), koju je Gong organizirao u rujnu 2025., stručnjaci i predstavnici institucija razgovarali su o položaju građanskog obrazovanja u strukovnim školama u kontekstu sve izrazitije radikalizacije i ekstremizacije mladih — a kao govornici sudjelovali su koordinatorica edukativnih programa u Gongu Milica Bogdanović, profesor Fakulteta političkih znanosti Berto Šalaj, znanstveni suradnik Instituta za društvena istraživanja i član Vijeća Gonga Nikola Baketa, predstavnica Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih Vesna Anđelić, profesor Filozofskog fakulteta Dragan Bagić, Marko Boko ispred Ureda Europskog parlamenta u Hrvatskoj, Marin Capan iz Mreže mladih Hrvatske, Ivana Sučić, novinarka Hrvatskog radija, te Jonathan Fuhrer, bivši učenik strukovne škole. Središnja poruka skupa bila je da država odgovornost za građansko obrazovanje ne smije prepuštati pojedinačnim ravnateljima i nastavnicima, te da su upravo učenici trogodišnjih strukovnih škola — skupina koja je već izgubila predmet Politika i gospodarstvo — najranjiviji na utjecaje koji dolaze izvana, a koji šire ideje suprotne demokratskim vrijednostima.

Više puta tijekom 2025. apelirale smo na obrazovne institucije da reformu strukovnog obrazovanja moraju voditi transparentno i uključivo te pronaći adekvatni model političkog obrazovanja za sve učenike strukovnih škola.

Vijeće građana u praksi

Vijeće građana, kao novi model uključivanja građana u donošenje odluka na lokalnoj razini, koji je ove godine proveden u Rijeci, postigao je značajne rezultate, pokazala je Gongova analiza [Vijeća građana u praksi](#): Riječki primjer uključivanja građana u procese političkog odlučivanja, autora Ivana Cerovca sa Sveučilišta u Rijeci. Model vijeća građana, smatra Cerovac, treba nastaviti koristiti i u drugim sredinama jer je vrijedan alata koji pridonosi transparentnosti, građanskom povjerenju i političkoj legitimnosti odluka.

Susreti mladih i onih na vlasti

Gong i Udruga Delta organizirali su [susret mladih s predstavnicima Grada Rijeke i Gradskog vijeća](#) kako bi omogućili mladima da u izravnom kontaktu s donositeljima odluka postave pitanja i iznesu svoje prijedloge za poboljšanje položaja mladih. U dijalogu s mladima sudjelovali su Aleksandar Milaković (Fokus), zamjenik gradonačelnice Grada Rijeke, vijećnici Ivana Prica Matijaš (SDP), Maša Magzan (Alternativa), Nebojša Zelić (Možemo). Na susret s mladima pozvani su i predstavnici HDZ-a, ali se nisu odazvali.

Gong, u suradnji s Gradskom skupštinom Grada Zagreba i nastavnicama iz XVI. Gimnazije, Elektrotehničke škole, Ugostiteljsko-turističke škole, Graditeljsko-tehničke i Obrtničko i industrijsko-graditeljske škole, organizirao je [posjet](#) srednjoškolci i srednjoškolaca Gradskoj skupštini Grada Zagreba. Učenike i učenice ugostio je predsjednik Skupštine Matej Mišić (SDP), zastupnica Dorotea Šafranić (Možemo) i zastupnik Matko Dujmović (Možemo). Znanje o politici i demokraciji važno je za sve mlade, posebice za učenike srednjih strukovnih škola koji su novom reformom strukovnog obrazovanja djelomično uskraćeni za sadržaj iz predmeta Politika i gospodarstvo. Učenici su imali priliku postavljati pitanja. Gong je poziv da se odazovu susretu s učenicima uputio svim zastupnicima i zastupnicama mlađima od 35 godina.

Mladi borci protiv dezinformacija

Gong i Fakultet političkih znanosti u Zagrebu zajednički su proveli projekt Fakta Politika, u okviru kojeg je u prosincu 2025. organizirana konferencija [Mladi borci protiv dezinformacija](#): provjera tvrdnji u krizi demokracije, na kojoj je zaključeno da kreiranje i širenje dezinformacija, posebno u izbornim ciklusima, izravno ugrožava demokraciju te da mladi ne smiju biti prepušteni sami sebi u pokušajima raspoznavanja istine od manipulacije. Kroz projekt je više od 60 studenata prošlo proces provjere informacija, a rezultati njihova rada objavljeni su na novopokrenutoj stranici [Fakta Politika](#) u obliku 40 članaka i 15 videa, uz kratke sadržaje namijenjene mladima na Instagramu — pri čemu su, kako je istaknula koordinatorka projekta Milica Vučković, studenti pokazali visoku razinu medijske pismenosti, ali i uvidjeli koliko je fact-checking vremenski i analitički zahtjevan proces.

Kroz [ADMO](#) smo provodile radionice medijske pismenosti za građanstvo i studente, ali smo organizirale i [javna događanja](#) na kojima smo, zajedno s partnericama, suradnicama i zainteresiranom i stručnom javnosti, diskutirale kako spriječiti i [suzbiti širenje dezinformacijskih narativa](#), ali i zašto medijska pismenost te ulaganje u kvalitetno i nezavisno novinarstvo u javnom interesu treba biti odgovor na lažne vijesti i difamacijske kampanje.

Novo digitalno zakonodavstvo

Ususret konačnom prijedlogu Zakona o provedbi Akta o digitalnim uslugama (DSA), koji mora proći drugo čitanje te bi trebao biti izglasan u Saboru do 26. ožujka 2025., [Gong je poslao saborskim zastupnicama](#) i članovima odbora prijedlog amandmana kojima bi se pospjela implementacija Akta u Hrvatskoj.

Uoči primjene dugoočekivane regulative o političkom oglašavanju u lipnju 2025., Gong je priopćio kako su, umjesto veće transparentnosti, velike platforme pronašle način da izigraju poštivanje novih pravila. Iako je regulativa donesena upravo zbog oglašavanja na velikim platformama, [Meta i Google su obustavile prikazivanje političkih oglasa na području EU](#). Najavljeno ukidanje političkog oglašavanja na najvećim platforma moglo bi dovesti i do situacije u kojoj će najviše stradati oni na koje se nova pravila zapravo ni ne bi trebala odnositi - na civilno društvo.

U okviru konferencije Komparativni medijski sustavi u Dubrovniku Matej Mikašinović-Komšo govorio je o [korištenju umjetne inteligencije na društvenim mrežama od strane rubnih medija](#) i ekstremističkih aktera.

Građani za građane: Mi smo tvoje društvo

Tijekom 2025. godine Gong kontinuirano je radio na jačanju umrežavanja, održavanju partnerskih odnosa i razvoju suradnje. Nastavljena je suradnja s postojećim partnerima, organizacijama, institucijama, mrežama i pojedincima, uz istodobno uspostavljanje novih partnerstava i oblika suradnje na razini Europske unije i na nacionalnoj razini.

Gong je nastavio uspješnu suradnju u okviru međunarodnih i domaćih mreža, uključujući European Civic Forum, European Digital Rights, United Nations Convention against Corruption, European Network of Election Monitoring Organizations, Global Network of Domestic Election Monitors, South East Europe Digital Rights Network, GOOD inicijativa, Partnerstvo za otvorenu vlast te CROSOL.

Gong je zajedno s još 13 udruga proveo dvotjednu kampanju na društvenim mrežama pod nazivom [Građani za građane: Tvoja iskra pomaže nam tkati](#), s ciljem jačanja povjerenja u civilno društvo i isticanja važnosti udruga u svakodnevnom životu građana.

U okviru kampanje poticanja izlaznosti birača, Gong je [u suradnji s Udruga osoba oštećena sluha Centar Zagrebačke županije](#) pozvao građane na sudjelovanje u drugom krugu

predsjedničkih izbora. Slična videa smo snimile i za parlamentarne i izbore za Europski parlament.

Gong je sudjelovao i vodio radionice na međunarodnoj konferenciji [Od vizije do promjene: Prema 2030.](#) u Zadru, u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Konferencija je nastavak inicijative iz 2019. godine te je bila usmjerena na definiranje prioriteta za ostvarenje ciljeva održivog razvoja Ujedinjeni narodi i Agende 2030, uz sudjelovanje gotovo 300 predstavnika organizacija iz Hrvatske i inozemstva.

Novoosnovana Inicijativa za slobodnu Hrvatsku pozvala je Vladu Republike Hrvatske na prestanak banaliziranja prijetnji demokraciji. Apel pod nazivom [Ustav vrijedi za sve](#) – Vlada mora spriječiti prijetnje umjetničkim i novinarskim slobodama potpisalo je preko 175 organizacija civilnog društva, sindikata i institucija te više od 3.000 pojedinaca, pretežno iz područja umjetnosti, kulture, novinarstva, akademske zajednice i civilnog društva. Priopćenjem [Hrvatska ne smije biti zemlja u kojoj se agresija isplati, a mržnja nagrađuje](#), Inicijativa je prozvala visoke državne dužnosnike, uključujući najviše izvršne funkcije u državi, da kontinuirano doprinose atmosferi neprijateljstva prema novinarkama i neistomišljenicima te umanjuju problem porasta nasilja. Inicijativa [Za Hrvatsku slobode objavila je svoje zahtjeve](#) koje je poslala prema Vladi Republike Hrvatske, resornim ministarstvima, Ustavnom sudu, policiji, Državnom odvjetništvu i sudovima.

U suradnji s GOOD inicijativom organizirale smo [godišnju konferenciju](#) o stanju građanskog obrazovanja u Hrvatskoj, a [za početak nove školske godine](#) apelirale smo da nikada nije bilo važnije učiti mlade demokraciji te da Građanski odgoj i obrazovanje mora postati obvezni predmet za sve učenike i učenice u svim školama.

Izvršna direktorica Oriana Ivković Novokmet sudjelovala je na panelu o nezakonitom političkom financiranju i hibridnim djelovanjima u Vitoria-Gasteiz, na Eastern Partnership Community Dialogue 2025 - OGP Global Summit side event. Na globalnom summitu Partnerstva za otvorenu vlast Grad Zagreb dobio je priznanje za projekt participativnog budžetiranja Predloži bolji kvart!, kao primjer dobre prakse transparentnog i uključivog upravljanja javnim sredstvima.

Oriana Ivković Novokmet sudjelovala je i na okruglom stolu Europska unija na prekretnici: glavni izazovi i utjecaj na Hrvatsku, u organizaciji Institut za razvoj i međunarodne odnose i Europske komisija u Hrvatskoj, gdje je istaknula izazove s kojima se građani suočavaju u nastojanju da se njihov glas čuje na razini Europske unije te naglasila važnost civilnog društva kao ključne infrastrukture za komunikaciju s europskim institucijama.

Više od [570 organizacija civilnog društva iz cijele Europske unije](#), uključujući Gong, potpisalo je zajednički apel izražavajući zabrinutost zbog sve učestalijih napada na nevladine

organizacije u Europskom parlamentu. Inicijativa predstavlja odgovor na kampanje dezinformiranja i pokušaje delegitimizacije rada organizacija koje djeluju u području ljudskih prava, prava žena, zaštite okoliša, migracija i borbe protiv diskriminacije.

U suradnji s partnerima iz ADMO Hub i European Digital Media Observatory, Gong je sudjelovao na festivalu [Voices – European Festival of Journalism and Media Freedom](#) u Zagrebu, posvećenom novinarstvu i medijskoj pismenosti.

Gong je postao dio nacionalne anti-SLAPP koalicije u okviru mreže Coalition Against SLAPPs in Europe, čime dodatno doprinosi zaštiti slobode izražavanja i suzbijanju strateških tužbi usmjerenih protiv javnog sudjelovanja.

U suradnji s drugim udrugama Gong je izradio [preporuke](#) za zaštitu udruga od dezinformacijskih i difamacijskih kampanja.

Vidljivost Gongu u 2025.

Gong je osigurao učinkovito širenje svojih poruka i zagovaračkih aktivnosti kroz kombinaciju proaktivne suradnje s medijima, kontinuirane komunikacije s novinarima, izravnog obraćanja publici putem društvenih mreža te organizacije javnih događanja uživo. Tijekom 2025. godine Gong je objavio ukupno 35 priopćenja za medije, a u medijskom prostoru zabilježeno je više od 1.000 objava u kojima se organizacija spominje. Dodatno, analize, stavovi i zagovaračke poruke Gongu citirani su 16 puta tijekom sjednica Hrvatskog sabora od strane zastupnika, što potvrđuje značajan utjecaj organizacije na javnu raspravu i oblikovanje politika.

Mrežna stranica www.gong.hr predstavlja ključnu komunikacijsku platformu za prenošenje stavova i poruka organizacije te za pravovremeno reagiranje na aktualna politička i društvena zbivanja. Stranicu redovito prate mediji, javni dužnosnici, stručna javnost i građani, a objavljeni sadržaj često potiče dodatno medijsko praćenje.

U 2025. godini na mrežnoj stranici objavljena su 173 članka, pri čemu je zabilježeno 496.522 posjeta, 2.470.971 pregled stranica te 302.730 jedinstvenih korisnika. U izvještajnom razdoblju Gong je također objavio 13 publikacija.

Uz mrežnu stranicu i medije, važan kanal za širenje informacija o aktivnostima Gongu bile su društvene mreže Facebook, Instagram, X, TikTok, LinkedIn i YouTube. Tijekom godine Gong je objavio 425 objava na Facebooku, 281 objavu na Instagramu, 779 Instagram priča, 280 objava na platformi X, 53 objave na TikToku, 10 objava na LinkedInu te 3 prijenosa uživo na YouTubeu.

Tijela Gongga

Vijeće

Vijeće Gongga 2025. djelovalo je većim dijelom godine u sastavu: Nenad Zakošek, predsjednik, Martina Horvat, potpredsjednica, te članovi i članice: Vanja Mladineo, Antonija Petričušić, Melisa Skender, Igor Vidačak. U 2025. godini održano je 11 sjednica, na kojima je Vijeće raspravljalo o strateškim temama, analizirani su mjesečni izvještaji rada organizacije te davane sugestije za ostvarivanje programskih ciljeva.

Nadzorni odbor

Tijekom 2025. godine Nadzorni odbor Gongga radio je u sastavu: predsjednica Natalia Mirković, potpredsjednica Lidija Đukes i članica Daniela Jovanova Ivanković. Odbor je održao tri sjednice u online formatu, na kojima su analizirale i raspravljale o relevantnim izvještajima Izvršnog odbora o radu organizacije, kao i pružile podršku IO-u oko organizacijskih/kadrovskih pitanja te pitanja Statuta Gongga.

Izvršni odbor

Tijekom 2025. Izvršni odbor je djelovao u sastavu: Oriana Ivković Novokmet, izvršna direktorica, Svjetlana Knežević, zamjenica izvršne direktorice i članice Milica Bogdanović, Josipa Brajković Dika, koja je u listopadu otišla na porodiljni dopust, a Lucija Dumančić Jovanović se vratila s porodiljnog u rujnu i ponovno pridružila IO-u u listopadu, kako je Vijeće odlučilo krajem 2024. godine.

Skupština

U 2024. godini održane su dvije redovne skupštine Gongga: u lipnju i prosincu, te jedna izvanredna u siječnju.

Izvanredna Skupština kojom je usvojen Strateški plan za razdoblje od 2026. do 2029. godine održana je 21. siječnja 2025.

Proljetna skupština je održana 10. lipnja 2025., a za zimska skupština je održana 15. prosinca 2024.

Kao i prethodnih godina, svoj rad smo organizirali kroz dva programska tima, jedan usmjeren na jačanje demokratskih političkih procesa i institucija, a drugi na pitanja razvoja demokratske političke kulture. Prvi tim vodi Oriana Ivković Novokmet, a drugi Milica Bogdanović. Njihov rad podržava financijsko-administrativni tim koji vodi Jelena Pilipović. U 2024. brojale smo 14 zaposlenih: Oriana Ivković Novokmet, Svjetlana Knežević, Josipa Brajković Dika, Lucija

Dumančić Jovanović, Milica Bogdanović, Sara Maksimović, Sanja Pavić, Matej Mikašinović-Komšo, Sergej Županić, Tanja Štampar, Iris Knežević, Bruna Marinović, Jelena Pilipović, Ana Bljajić. U srpnju je organizaciju napustio Matej Mikašinović-Komšo, a Tanja Štampar u rujnu. Iris Knežević je najavila svoj odlazak s krajem 2025. godine.

Financijsko-administrativno upravljanje i financijski izvještaj

Gong se gotovo potpuno financira projektno. To znači da pišemo projektne aplikacije, sukladno natječajima, koje zatim prijavljujemo, s desecima, a ponekad i stotinama drugih organizacija na isti natječaj. Dakle, konkuriramo na visokokompetitivnom tržištu, a ako budemo najbolje ili među najboljima na natječaju, možemo osvojiti namjenska sredstva za svoj prethodno i detaljno isplaniran rad i program koji odgovara uvjetima tog konkretnog natječaja. Prijavljujemo projekte na različite natječaje kod različitih donatora kako bismo diverzificirale izvore prihoda.

Gong je kroz ugovorene donacije putem projekata osvojenih na natječajima ostvario €576.000 prihoda u 2025. godini. U državni proračun Gong je uplatio €166.390,39 poreza (na dohodak, dobit i na dodanu vrijednost), kao i doprinosa za zdravstveno i mirovinsko osiguranje za radnice i vanjske suradnike. U dva projekta koje je Gong provodio tijekom godine, bio je nositelj i partnerima isplatio €52.119,60. Kada osvojimo projekt na natječaju na kojeg smo se prijavile u partnerstvu s drugim organizacijama, to podrazumijeva da cijeli iznos osvojen za provođenje ugovorenih aktivnosti "sjeda" prvo na Gongov račun, a zatim Gong dalje isplaćuje partnerima sredstva za njihov rad sukladno ugovoru potpisanom s donatorom.

Sredstva financiranja u 2025. godini većinom su dolazila od međunarodnih organizacija (Europska komisija, National Endowment for Democracy, Transatlantic Foundation, ECAS...) i to čak 73%. Najveći udio sufinanciranja ostvaren je kroz implementaciju projekata sufinanciranim od strane Europske komisije, i to su bili projekti: CERV, ADMO i Erasmus. Gong je za sufinanciranje osvojenih EU projekata (CERV i ADMO), od Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske, u 2025. godini osigurao 40.000 eura, što čini 7% ukupnih godišnjih prihoda. 16% našeg budžeta u 2025. činila su projektna sredstva osvojena na natječajima trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba - Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, Fonda za aktivno građanstvo i Agencije za elektroničke medije, a 4% je osvojeno na natječaju jedinica lokalne i područne (regionalne)samouprave (Grad Zagreb).

Donator	Izvor prihoda	Naziv projekta	Trajanje
EACEA/Europa za građane	3522	Democracy megaphone	1.1.2022. - 31.12.2025.
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske	3511	Sufinanciranje Democracy megaphone 2025	1.1.2025. - 31.12.2025.
Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva/Centri znanja za društveni razvoj	3531	Centri znanja za društveni razvoj	1.1.2022. - 31.12.2025.
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske	3511	Sufinanciranje ADMO Adria Digital Media Observatory	1.1.2023. - 30.6.2025.
European Commission/European Health and Digital Executive Agency (HADEA)	3522	ADMO Adria Digital Media Observatory	1.1.2023. - 30.6.2025.
European Commission (Erasmus+, Key Activity 2)	3522	Improving Civic Education in Vocational Education and Training	15.12.2023 - 14.4.2026.

Agencija za elektroničke medije	3531	FPZG FACT CHECK	1.1.2024. 31.12.2025.	-
National Endowment for Democracy/NED Grants Programme (nositelj Danes je nov dan)	3521	Fostering Improved Institutional Transparency	01.02.2024. 31.1.2026.	-
European Commission (Erasmus+), (nositelj Udruga DELTA)	3522	Prvi put biram i sudjelujem	1.1.2024. - 31.12.2025.	
National Democratic Institute for International Affairs	3521	Information is freedom	1.4.2024. 28.2.2025.	-
Open Information Partnership	3521	TikToking Politics 2025	1.1.2025. 30.6.2025.	-
European Citizen Action Service (ECAS)	3521	Tackling disinformation and strengthening CSOs resilience	1.5.2025. 30.10.2025.	-
European Digital Rights (EDRi)	3521	DSA enforcement in elections	8.5.2025. 30.10.2025.	-
European Citizen Action Service (ECAS)	3521	Anti-Disinfo Campaign CRO	1.5.2025 31.12.2025	-

Transatlantic Foundation and the German Marshall Fund of the United States	3521	Protecting EU Values and Fundamental Rights through Public Participation and Civil Society Assistance in Central Europe - PROTEUS	1.1.2025. 30.12.2025.	-
Transatlantic Foundation and the German Marshall Fund of the United States	3521	Empowering civic leaders and citizens to fight corruption in local communities	1.9.2025. 30.6.2026.	-
Grad Zagreb	3512	Parlametar	1.1.2025. 30.6.2025.	-
European Commission (nositelj UNIDU)	3522	Adria Digital Media Observatory 2.0.	1.9.2025. 29.2.2028.	-
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske	3511	Sufinanciranje ADMO 2.0. Adria Digital Media Observatory 2.0.	1.9.2025. 29.2.2028.	-
Grad Zagreb	3512	Odgajateljice edukatorice	1.12.2025. 31.5.2026.	-

Slagalice - Zaklada za razvoj lokalne zajednice (nositelj CMS)	3531	AGORA	1.10.2025. 30.9.2027.	-
--	------	-------	--------------------------	---

Pojašnjenje izvora prihoda:

351 Prihodi od donacija iz proračuna

3511 Prihodi od donacija iz državnog proračuna (sufinanciranje EU projekta CERV i ADMO): €41,000.49

3512 Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Grad Zagreb (projekt Zagreb Parlametar): €28,396.56

352 Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija

3521 Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (NED, GMF, ECAS, EDRI...): €86,507.11

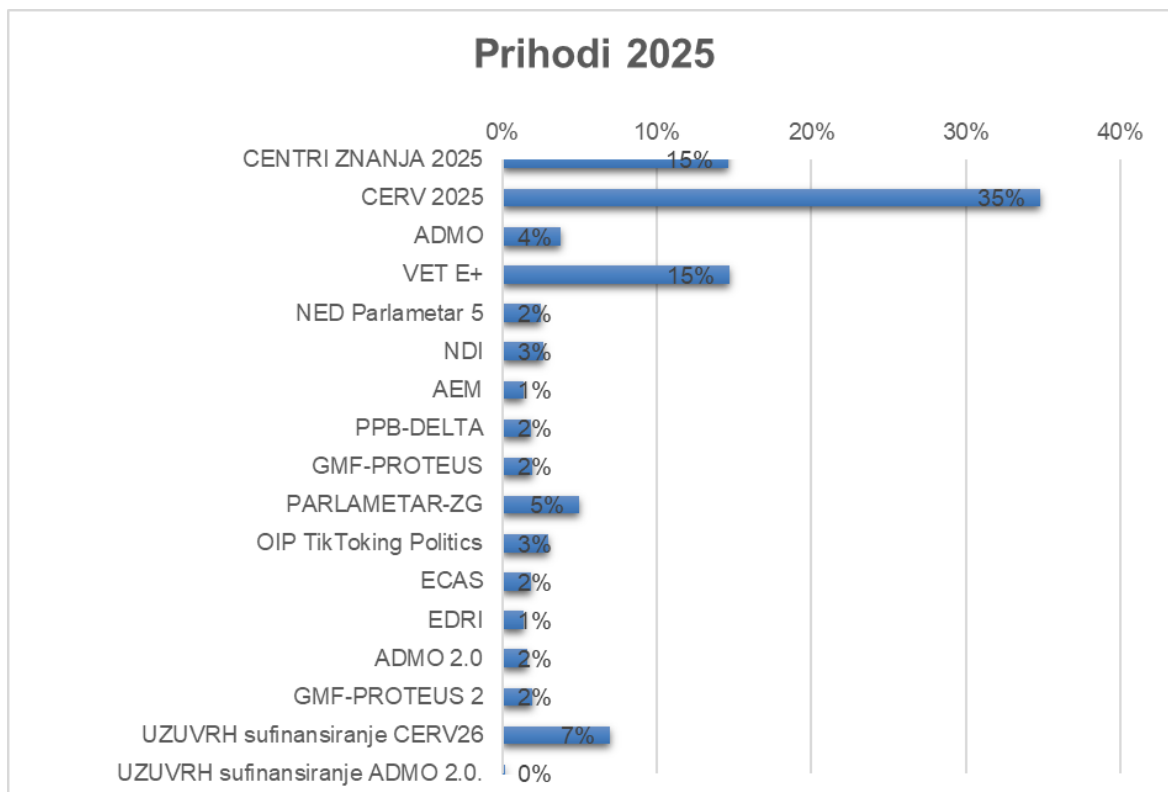
3522 Prihodi od institucija i tijela EU (projekti Europske komisije: DEM MEGA, Erasmus, ADMO): €326,000.60

353 Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba

3531 Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba i nezavisnih fondova (projekti Nacionalne zaklade, AEM-a, Zaklade Slagalice): €92,032.26

Total prihodi od donacija

€576,331.24

Gong je za 2025. primio pozitivno mišljenje neovisnog revizora temeljem objavljenog revizijskog uvida u financijske izvještaje. Obavljen je revizijski uvid u financijske izvještaje udruge koji obuhvaćaju Bilancu na 31. prosinca 2025. godine na obrascu: BIL-NPF, Izvještaj o prihodima i rashodima za tada završenu godinu na obrascu: PR-RAS-NPF i Bilješke koje su dopuna podataka iz Balance i Izvještaja o prihodima i rashodima.